

Prevederile în <i>proiectul de Regulament privind cumulul funcției de procuror cu activități didactice, științifice și în organele colegiale din cadrul autorităților sau instituțiilor publice</i>	Propuneri/Recomandări parvenite
<p>6. Competența de examinare și decizie asupra cumulului se exercită după cum urmează:</p> <p>b) Consiliul Superior al Procurorilor examinează și decide asupra cumulului funcției de procuror cu activitatea în organele colegiale din cadrul autorităților sau instituțiilor publice și, după caz, dispune desemnarea procurorilor în aceste organe colegiale.</p> <p>1...</p> <p>c) procedura de examinare și soluționare a cererilor de cumul cu activități didactice și/sau științifice de către Procurorul General;</p>	<p><u>Propuneri – Procuratura mun. Chișinău, oficiul Ciocana</u> Actul normativ reglementează posibilitatea desemnării procurorilor în organele colegiale din cadrul autorităților sau instituțiilor publice, <u>fără</u> a stabili expres durata pentru care se dispune acest cumul.</p> <p>proiectul Regulamentului stabilește termenul de depunere a cererii, <u>fără</u> a reglementa termenul de examinare a acesteia.</p>
	<p><u>Propuneri – Procuratura Soroca</u> Nu sunt.</p>
	<p><u>Propuneri – Procuratura Drochia</u> Nu sunt.</p>
	<p><u>Propuneri – Procuratura Ungheni, Oficiul Nisporeni</u> Nu sunt.</p>
	<p><u>Propuneri – Procuratura Drochia</u> Nu sunt.</p>
	<p><u>Propuneri – Procuratura Cahul, Oficiul Cantemir</u> Nu sunt.</p>
	<p><u>Propuneri – Procuratura Drochia, Oficiul Dondușeni</u> Nu sunt.</p>
	<p><u>Propuneri – Procuratura Orhei, Oficiul Telenești</u> Nu sunt.</p>
<p>1. Prezentul Regulament este elaborat în temeiul art.14 alin. (2), art.15 și art.55 alin.(11) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură (în continuare – Legea nr.3/2016) și stabilește regulile privind:</p> <p>a) condițiile în care procurorii în exercițiu pot cumula funcția de</p>	<p><u>Propuneri – Procuratura Bălți</u> Propunem ca la punctul 1 din prezentul Regulament să fie specificat domeniul de activitate care poate fi cumulat de către procuror, pe motiv că este enunțat per general că orice activitate didactică/științifică și</p>

<p>bază cu activități didactice și/sau științifice, în temeiul art.14 alin. (2) din Legea nr. 3/2016;</p> <p>b) particularitățile privind exercitarea de către procurorii suspendați din funcție a unei funcții sau activități în sectorul privat, în condițiile art.55 alin.(11) din Legea nr.3/2016;</p> <p>c) procedura de examinare și soluționare a cererilor de cumul cu activități didactice și/sau științifice de către Procurorul General;</p> <p>d) procedura de desemnare a procurorilor în organele colegiale din cadrul autorităților sau instituțiilor publice, de către Consiliul Superior al Procurorilor.</p>	<p>sugerăm ca aceasta să fie reliefată ca un domeniu ce ține de activitatea procuraturii</p>
	<p><u>Sectia combatere crime cibernetice</u></p> <p>Conform art.55 alin. (11) al Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratura, în perioada suspendării din funcție, în temeiul prevăzut la alin.(1), procurorului nu îi sunt aplicabile interdicțiile prevăzute la art. 15 alin.(2) lit.f) și i), precum și dispozițiile referitoare la incompatibilități, prevăzute la art. 14 alin.(1), în partea ce ține de exercitarea unei funcții sau activități în sectorul privat. Aceasta perioada nu constituie vechime în funcția de procuror. Astfel, în perioada vizată relațiile de munca cu Procuratura Generală a procurorului sunt suspendate și considerăm că de la procuror nu pot fi solicitate careva date privind activitatea acestuia desfășurată în sectorul privat, decât la revenirea acestuia în funcție, cu depunerea declarației de avere și interese personale. Mai mult, nu pot fi inițiate proceduri disciplinare în privința procurorilor suspendați pentru nedeclararea locului de angajare pe perioada suspendării. Totodată, deși competentele și subiecții, care trebuie să decidă asupra cumulului funcției de procuror cu activități didactice și/sau științifice propuse în Capitolul I pct.6 lit.a) al proiectului de Regulament indicat supra, simplifică procedura actuală utilizată, trebuie să menționăm că art. 11 al Legii nr.3/2016 nu conferă Procurorului General asemenea atribuții.</p> <p>Mai mult, potrivit art. 14 alin. (2) din Legea nr. 3/2016, cumulul funcției presupune inclusiv exercitarea activităților în organele colegiale din cadrul autorităților sau instituțiilor publice, totodată, definiția prevăzută la pct.5 lit.a) din proiectul Regulamentului stabilește că „ cumulul funcției de procuror” reprezintă exercitarea simultană a funcției de procuror și a activităților didactice și/sau științifice. În aceste condiții, propunem revizuirea definiției</p>

10. Cererea trebuie să cuprindă, în mod obligatoriu:

- a) datele de identificare ale procurorului (nume, prenume, funcția, subdiviziunea);
- b) descrierea activității (didactică/științifică), disciplina/tematica generală;
- c) instituția/entitatea unde urmează a fi desfășurată activitatea;
- d) perioada și modul de organizare (orar/planificare);
- e) declarația pe propria răspundere privind lipsa conflictelor de interese relevante și respectarea interdicțiilor prevăzute la art.15 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură.

15. Admiterea cumulului poate include condiții obligatorii, după caz:

- a) condiții/limitări (după caz) necesare pentru a preveni afectarea atribuțiilor funcționale;
- b) obligația de informare imediată despre orice modificare a programului ori a condițiilor;
- c) orice alte circumstanțe necesare pentru asigurarea conformității cu condițiile pct.3 din prezentul Regulament.

16. Procurorul este obligat să informeze Procurorul General, fără întârziere, despre:

- a) modificarea programului/volumului activității;
- b) prelungirea perioadei;
- c) schimbarea instituției/entității;
- d) apariția unor circumstanțe ce pot genera conflict de interese ori afectarea atribuțiilor funcționale.

menționate, astfel încât aceasta să includă expres și activitățile în organele colegiale din cadrul autorităților sau instituțiilor publice, în conformitate cu prevederile legii.

La pct. 10 lit. e), după cuvintele „conflictelor de interese”, propunem excluderea cuvântului „relevante”.

La subiect, se reține ca Legea nr. 3/2016 nu face distincție între conflicte de interese „relevante” și „nerelevante”.

Pct. 15 lit.b) din proiectul Regulamentului prevede ca „admiterea cumulului poate include condiții obligatorii, precum: „obligația de informare imediată despre orice modificare a programului.

Consecvent, pct. 16 lit. a) stabilește ca „procurorul este obligat să informeze Procurorul General, fără întârziere, despre modificarea programului.

În concluzie, aceste prevederi nu sunt armonizate complet, întrucât pct. 15 instituie o marjă de discreție a Procurorului General cu privire la includerea condiției -privind obligația de informare, la admiterea cumulului, pe când pct. 16 instituie o normă imperativă de conduită a procurorului solicitant de cumul.

1. Prezentul Regulament este elaborat în temeiul art.14 alin. (2), art.15 și art.55 alin.(11) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură (în continuare – Legea nr.3/2016) și stabilește regulile privind:

a) condițiile în care procurorii în exercițiu pot cumula funcția de bază cu activități didactice și/sau științifice, în temeiul art.14 alin. (2) din Legea nr. 3/2016;

b) particularitățile privind exercitarea de către procurorii suspendați din funcție a unei funcții sau activități în sectorul privat, în condițiile art.55 alin.(11) din Legea nr.3/2016;

c) procedura de examinare și soluționare a cererilor de cumul cu activități didactice și/sau științifice de către Procurorul General;

d) procedura de desemnare a procurorilor în organele colegiale din cadrul autorităților sau instituțiilor publice, de către Consiliul Superior al Procurorilor.

Procuratura Anticorupție

Din studiul reglementărilor promovate în proiectul de Regulament, se constată că conform pct.1 lit. c) și d), se urmărește o transmitere de competență de la Consiliul Superior al Procurorilor (în continuare CSP) către instituția Procurorului General, pentru a decide asupra cererilor procurorilor care solicită cumulul funcției cu activitățile didactice și/sau științifice iar chestiunea desemnării procurorilor în cadrul organelor colegiale din cadrul autorităților sau instituțiilor publice rămâne în continuare în competența Consiliului Superior al Procurorilor spre soluționare. Este de notat aici că orice Regulament aprobat prin Hotărârea unei autorități publice autonome, este dat cu scopul de a pune în executare dispozițiile actelor normative cu forță juridică superioară.

În acest sens, prevederile legale date de legiuitor prin Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, în partea ce se referă la chestiuni de incompatibilități (art.14 din Legea numită) nu au fost modificate. Astfel, este de neînțeles intenția CSP de promovare a unor modificări care urmăresc transmiterea către Procurorul General spre soluționare pentru viitor a chestiunii și schimbarea practicii existente la zi, în lipsa unor modificări legislative date în acest sens. În același context, nu sunt identificate raționamente și argumentări plauzibile pentru a separa competențele la soluționarea aspectelor ce țin de desfășurarea activităților didactice, științifice pe de o parte și activitățile în organele colegiale din cadrul autorităților sau instituțiilor publice, pe de altă parte, de către autorități autonome separate CSP și instituția Procurorului General.

În corespundere cu art.14 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură „Regulile privind cumulul funcției cu aceste activități se stabilesc de către Consiliul Superior al Procurorilor”.

Totodată, din lecturarea dispozițiilor art.70 alin.(1) lit. a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, în partea ce se referă la competențele exclusive ale CSP, legiuitorul prescrie că CSP „elaborează și aprobă regulamentele privind activitatea sa, privind funcționarea colegiilor sale și alte regulamente care îl vizează”.

Soluționarea cererilor procurorilor privind solicitările de desfășurare a activității didactice și/sau științifice, reprezintă în sine o activitate administrativă care se soluționează de către autoritatea cu competențe legale date în acest sens prin lege.

Conform reglementărilor Codului administrativ nr.116/2018, în raporturile administrative autoritățile publice autonome intervin în regim de putere publică prin ansamblul competențelor prevăzute de lege în vederea realizării sarcinilor autorităților publice, care le conferă posibilitatea de a se impune cu forță juridică obligatorie în raporturile lor cu persoane fizice sau juridice.

Potrivit prevederilor art.7 din Codul administrativ, autoritate publică se consideră orice structură organizatorică sau organ instituită/instituit prin lege sau printr-un alt act normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public. Respectiv reieșind din prevederile art.70 alin.(1) lit. a) din Legea nr.3/2016 și reglementările Codului administrativ, CSP nu este în măsură legală să impună printr-un Regulament aprobat prin hotărâre colegială, reguli pentru Procurorul General, cum ar trebui să soluționeze o activitate administrativă, or fiecare autoritate își aprobă regulile de acțiune, inclusiv pentru soluționarea chestiunilor administrative, prin propriile acte normative date la nivel instituțional. Potrivit principiului legalității, consacrat atât constituțional, cât și la nivelul legislației ordinare, competențele autorităților publice sunt strict determinate de lege. Nicio autoritate publică nu poate exercita atribuții care nu îi sunt expres conferite printr-un act normativ cu forță juridică superioară. Or, competența Consiliului Superior al Procurorilor de a adopta regulamente nu poate fi interpretată extensiv până la a permite ingerința în atribuțiile legale ale Procurorului General, în special în ceea ce privește examinarea și soluționarea procedurilor administrative interne ale altei autorități publice autonome. Autonomia funcțională și instituțională a Procurorului General presupune libertatea de a exercita atribuțiile legale fără subordonare față de o altă autoritate publică, cu excepția situațiilor expres prevăzute de lege. Impunerea unor norme obligatorii printr-un regulament al CSP echivalează cu instituirea unei forme indirecte de subordonare, care nu are suport legal și care contravine principiului separației și echilibrului competențelor între autoritățile publice autonome.

Un alt aspect care nu trebuie neglijat aici, rezultă din art.125¹ alin.(1) din Constituția Republicii Moldova, unde se indică că „Consiliul Superior al Procurorilor este garantul independenței și imparțialității procurorilor”. Activitățile didactice, științifice sau de cercetare realizate de către procurori, implică o remunerare pecuniară de regulă și nu constituie în sine o situație de incompatibilitate cu funcția de procuror, însă cu beneficii personale pentru solicitant. Astfel,

	<p>realizarea unei activități didactice, științifice sau de cercetare remunerate, contribuie la consolidare independenței financiare a procurorului. Activitatea didactică remunerată, desfășurată de procuror prin cumul, constituie o veritabilă garanție a independenței sale financiare, în măsura în care este permisă de lege și exercitată în condiții de transparență și incompatibilitate clar reglementată. Posibilitatea obținerii unor venituri suplimentare dintr-o activitate academică reduce dependența exclusivă a procurorului de o singură sursă de venit, respectiv remunerația aferentă funcției publice, diminuând astfel riscul unor presiuni economice sau influențe externe care ar putea afecta exercitarea imparțială a atribuțiilor sale. În același timp, activitatea didactică, prin natura sa, este una neutră, de interes public și orientată spre formarea profesională și transmiterea cunoștințelor juridice, nefiind susceptibilă de a genera conflicte de interese sau avantaje nelegitime. Remunerarea aferentă acestei activități nu reprezintă un privilegiu, ci o recunoaștere a competenței profesionale, contribuind la stabilitatea materială a procurorului și, implicit, la consolidarea independenței sale funcționale. Prin urmare, cumulul funcției de procuror cu activitatea didactică remunerată nu afectează independența procurorului, ci dimpotrivă, o întărește, oferind o garanție suplimentară de independență financiară, în acord cu standardele statului de drept și cu exigențele privind protecția statutului procurorilor. Respectiv, prin raportarea chestiunii la prevederile constituționale amintite supra, doar CSP prin Hotărâre colegială, este în măsură să se expună asupra aspectelor care vizează aspecte de independență. În concluzie, ținând cont de aspectele menționate mai sus, considerăm că nu există circumstanțe justificate legal, pentru a modifica procedura existentă la zi de soluționare a cererilor procurorilor prin care se solicită desfășurarea prin cumulul funcției de procuror cu activitățile didactice, științifice sau de cercetare.</p>
	<p><u>Propuneri – Procuratura Ungheni</u> Nu sunt.</p>